

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ สรุปสาระได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ
2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลสำหรับแก้ปัญหาการอ่านที่พบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ โปรแกรมการศึกษารายบุคคล เด็กสมาธิสั้น ปัญหาการอ่านภาษาไทย การสอนอ่าน การสอนเด็กสมาธิสั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2544 หนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา เล่ม 1,2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ,ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ หนังสือเรียนหลักภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 4 ของภาสนีย์ วรรณิเวชศิลป์ และอนุทัย โรจนวิภาต

ขั้นที่ 2 ตัวอย่างประชากรและการกำหนดตัวอย่างรายกรณี

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 26 คนที่มีนักเรียนสมาธิสั้นจำนวน 1 คน เป็นตัวอย่างรายกรณี เรียนร่วมเต็มเวลาที่โรงเรียนเกษมพิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

ขั้นที่ 3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐานในข้อ 1 แล้วสร้างเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถการอ่านออกเสียงสำหรับนักเรียนสมาธิสั้น แล้ววิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เพื่อพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย และดำเนินการแก้ปัญหาการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 4 ประเภท ดังนี้

- 3.1. แบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการทดลอง ใช้ทดสอบ

นักเรียนสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ มีจำนวนทั้งหมด 5 บทอ่าน

3.2. แบบทดสอบและบันทึกการอ่านสำหรับผู้วิจัย ใช้บันทึกข้อมูลขณะทำการทดสอบ การอ่านออกเสียงนักเรียนสมาธิสั้น กำหนดตัวเลขเป็นสัญลักษณ์แทนปัญหาการอ่านแต่ละประเภท

3.3. แบบสรุปปัญหาการอ่าน ใช้สำหรับแจกแจงความถี่ปัญหาการอ่านที่รวบรวมจาก แบบบันทึกการอ่านสำหรับผู้วิจัย

3.4. กรอบการแก้ปัญหาการอ่านแต่ละประเภท ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนสมาธิสั้น

ขั้นที่ 4 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีวิธีการ ดังนี้

4.1. แบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการทดลอง

การสร้างแบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการทดลอง ดังนี้

ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2544 หนังสือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1,2 ของ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วคัดเลือกข้อความในบทเรียนที่นักเรียนเรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มา 5 ข้อความสร้างเป็นแบบทดสอบจำนวน 5 บทอ่าน

4.2. แบบทดสอบและบันทึกการอ่านสำหรับผู้วิจัย

แบบทดสอบและบันทึกการอ่านสำหรับผู้วิจัย มีวิธีการสร้าง ดังนี้

ศึกษาปัญหาการอ่าน วิธีการบันทึกการอ่าน ในเอกสาร ตำรา ทั้งในและต่างประเทศ ประกอบด้วย คำที่ทดสอบ การอ่านออกเสียงของนักเรียน ปัญหาการอ่าน แบ่งเป็น 12 ประเภท ได้แก่ 1) การอ่านสลับตัวอักษร 2) การอ่านสลับคำ 3) การอ่านข้ามคำ 4) การอ่านไม่ชัด 5) การอ่านย้อนกลับไปกลับมา 6) การอ่านข้ามบรรทัด 7) การอ่านตะกุกตะกัก 8) การอ่านตัวสะกดไม่ได้ 9) การอ่านเสียงดัง 10) การอ่านเสียงค่อย 11) การอ่านเป็นคำอื่น 12) การอ่านเพิ่มคำ

4.3. แบบสรุปปัญหาการอ่าน

แบบสรุปปัญหาการอ่าน มีวิธีการสร้าง ดังนี้

นำข้อมูลการอ่านออกเสียงของนักเรียนในแบบบันทึกการอ่านสำหรับผู้วิจัย มาบันทึกในแบบสรุปปัญหาการอ่านตามรายการของแบบสรุปปัญหาการอ่าน ประกอบด้วย ปัญหาการอ่าน คำที่ทดสอบ การอ่านออกเสียงของนักเรียน ผลการตัดสินใจ หมายเหตุ

4.4. กรอบการแก้ปัญหาการอ่าน

กรอบการแก้ปัญหาการอ่าน มีวิธีการสร้าง ดังนี้

ศึกษา เอกสาร หนังสือ ตำรา งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการอ่านแต่ละประเภท กำหนดเป็นกรอบการแก้ปัญหาการอ่าน แต่ละประเภทในจำนวน

12 ประเภท ได้แก่ ปัญหาการอ่านสลับตัวอักษร ปัญหาการอ่านข้ามคำ ปัญหาการอ่านไม่ชัด ปัญหาการย้อนกลับไปกลับมา ปัญหาการอ่านข้ามบรรทัด ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก ปัญหาการอ่านตัวสะกดไม่ได้ ปัญหาการอ่านเสียงดัง ปัญหาการอ่านเสียงค่อย ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่น ปัญหาการอ่านเพิ่มคำ

4.5 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจ ครอบคลุมของเนื้อหาในงานวิจัยและสำนวนภาษาที่ถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ขั้นที่ 5 กำหนดกรอบโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ

การสร้างกรอบโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยโดยการศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำราเกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษารายบุคคล ปัญหาการอ่าน การแก้ปัญหาการอ่าน กรอบโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย ประกอบด้วย

- 5.1 โครงสร้างเวลา
- 5.2 ข้อมูลส่วนตัว
- 5.3 ปัญหาการอ่าน
- 5.4 เป้าหมาย
- 5.5 จุดประสงค์
- 5.6 สาระการเรียนรู้
- 5.7 กิจกรรมการเรียนรู้
- 5.8 ยุทธศาสตร์การสอน
- 5.9 การวัดผล/ประเมินผล
- 5.10 ผลการวัดผล/ประเมินผล

ขั้นที่ 6 การพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ

การพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสร้างโปรแกรมการศึกษารายบุคคล หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พ.ศ.2544 การสอนอ่าน การแก้ปัญหาการอ่าน การสอนนักเรียนสมาธิสั้นเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย

6.2 ข้อมูลในแบบสรุบบัญชีการอ่านของนักเรียนสมาธิสั้นที่มีปัญหาการอ่าน มาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาหากรอบการแก้ปัญหาการอ่านแต่ละประเภท และทำการวางแผนพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนสมาธิสั้น

6.3 จัดทำรายละเอียดโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยตามกรอบของโปรแกรมที่วางไว้ในขั้นที่ 5

6.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 2 ชุด ดังนี้

6.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนปกติ สร้างโดยศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษาที่ทำการทดลอง และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2544 แล้ววิเคราะห์กำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ ใช้ทั้งหมด 40 แผน

6.4.2 แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนสมาธิสั้น สร้างโดย การวิเคราะห์ ข้อมูลในโปรแกรมศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย ใช้ทั้งหมด 15 แผน ๆ ละ 2-3 คาบ ๆ ละ 20 นาที รวมเป็น 40 คาบ

6.4.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนปกติและนักเรียนสมาธิสั้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา สำนวนภาษา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

6.4.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 3 แผนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ โรงเรียนเกษมพิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 1 คน ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

6.4.5 นำผลที่ได้มาปรับปรุง และทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ขั้นที่ 7 การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองใช้ โปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ ดังนี้

ผู้วิจัยทำการสอนนักเรียนสมาธิสั้นที่เป็นตัวอย่างรายกรณี ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างตามข้อมูลในโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ หลังจากที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างตามหลักสูตรสถานศึกษา สอนนักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนปกติแล้ว ในระหว่างการทดลองทำการทดสอบนักเรียนสมาธิสั้นเป็นระยะ ๆ โดยการใช้แบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำ, ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านไม่ชัด, ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก, ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่น,

และทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านเพิ่มคำ และหลังการทดลองให้นักเรียนสมาธิสั้น ทำแบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงหลังการทดลอง เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดลอง

ขั้นที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการอ่านของแต่ละปัญหาการอ่านของนักเรียนสมาธิสั้นก่อนและหลังการทดลองมา รวบรวมความถี่ คิดเป็นร้อยละ แล้วเปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลอง นำเสนอในรูปตาราง บรรยายเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย พบว่านักเรียนสมาธิสั้นที่เป็นตัวอย่างรายกรณีมีปัญหาการอ่าน 5 ประเภทดังนี้

- 1.1 ปัญหาการอ่านข้ามคำ
- 1.2 ปัญหาการอ่านไม่ชัด
- 1.3 ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก
- 1.4 ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่น
- 1.5 ปัญหาการอ่านเพิ่มคำ

2. หลังการทดลองใช้โปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนสมาธิสั้นที่เป็นตัวอย่างรายกรณี พบว่านักเรียนแก้ปัญหา การอ่าน 5 ประเภทในข้อ 1 ได้ดังนี้

2.1 การแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำ คิดเป็นร้อยละ 100
 2.2 การแก้ปัญหาการอ่านไม่ชัด กรณี คำควบกล้ำ ร ล และคำที่มี ซ เป็นพยัญชนะต้น สำหรับคำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น นักเรียนยังไม่สามารถแก้ได้ คิดเป็นร้อยละ 97.44

- 2.3 การแก้ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก คิดเป็นร้อยละ 98.08
- 2.4 การแก้ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่น คิดเป็นร้อยละ 100
- 2.5 การแก้ปัญหาการอ่านเพิ่มคำ คิดเป็นร้อยละ 100

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ แบ่งเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. ผลที่ได้จากการใช้โปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ ได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากข้อมูลในโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านสำหรับนักเรียนสมาธิสั้น เป็นการวางแผนการสอนที่เป็นไปตามโปรแกรมการศึกษารายบุคคล ซึ่งเป็นแผนการสอนเฉพาะราย สุพัชรา ชัมเจริญ, 2545; สันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2546) และกำหนดยุทธศาสตร์การสอนทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย (Whelman and Mclaughlin, 1981) มีดังนี้

1.1 การแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำ

จากผลการวิจัย พบว่านักเรียนสามารถแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำได้ เนื่องจากลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ทำให้นักเรียนรู้ว่าต้องอ่านคำทุกคำในบทอ่าน จะอ่านตามใจชอบไม่ได้ เช่น 1) การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดขีดเส้นใต้คำ เพื่อสร้างประโยชน์ตามที่กำหนดให้ (Crawley and Merrit, 2000) นักเรียนสามารถขีดเส้นใต้คำทุกคำในประโยคที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง 2) การใช้กระดาษรูปตัวทีชี้ไล่ไปตามคำ/พยางค์ (Eldon, 1981) ทำให้นักเรียนอ่านคำทุกคำได้ 3) สำหรับคำที่นักเรียนอ่านข้าม เพราะอ่านไม่ได้ มีการทำบัตรคำไว้ให้ฝึกอ่าน (ศรียานิยมธรรม และ ประภัส นิยมธรรม, 2520) หรือการที่ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม นักเรียนอ่านเอง (Crawley and Merrit, 2000) ทำให้นักเรียนฟังแล้วรู้ว่า ครูอ่านคำทุกคำในบทอ่านและรู้ด้วยว่าคำเหล่านั้นอ่านออกเสียงอย่างไร ถ้านักเรียนอ่านข้ามคำตรงไหน ครูฝึกซ้ำ ๆ จนไม่อ่านข้ามคำ (Crawley and Merrit, 2000) วิธีการแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำเหล่านี้ ทำให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ด้านในการอ่าน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (ผดุง อารยะวิญญู, 2542; จรัสลักษณ์ จิรวินุลย์, 2545) จึงทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้การแก้ปัญหาการอ่านข้ามคำได้

1.2 การแก้ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่น

หลังการวิจัย พบว่า นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่นได้ การอ่านเป็นคำอื่นอาจเป็นเพราะจำรูปคำไม่แม่นยำ (บันลือ พฤษะวัน, 2522) ดังนั้นกิจกรรมที่ครูจัดปากเบา ๆ บอกตำแหน่งของคำที่นักเรียนอ่านเป็นคำอื่น แล้วให้นักเรียนอ่านประโยคที่มีคำที่อ่านเป็นคำอื่นซ้ำ (Crawley and Merrit, 2000) การทำเครื่องหมาย / ไว้หน้าคำหรือพยางค์ที่อ่านเป็นคำอื่น (Eldon, 1981; Kochevar, 1975) วิธีการแก้ปัญหาการอ่านเป็นคำอื่นเหล่านี้ทำให้นักเรียนได้พิจารณารูปคำอย่างละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น หรือการอ่านเป็นคำอื่นเพราะอ่านไม่ได้ ครูทำบัตรคำไว้ฝึกอ่านในเวลาจำกัด (flash card) เป็นการฝึกให้มองคำอย่างรวดเร็ว (Eldon, 1981) ทำให้นักเรียนเรียนรู้การกวาดสายตามองส่วนประกอบของคำแล้วแปลเป็นคำ สำหรับแบบฝึกหัดการเติมส่วนประกอบของคำโดยการนำคำที่อ่านเป็นคำอื่นเป็นคำที่ต้องเติม (Crawley and Merrit, 2000) ทำให้นักเรียนรู้จักการพิจารณาส่วนประกอบของคำ กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ทำให้นักเรียน

สามารถแก้ปัญหา การอ่านเป็นคำอื่นได้ เนื่องจากเป็นการสอนที่วางแผนเป็นอย่างดี เป็นระบบ ซึ่งเป็นหลักการของการสอนเด็กสมาธิสั้น (Alban-Metcalf, 2001)

1.3 การแก้ปัญหาการอ่านเพิ่มคำ

หลังการวิจัย พบว่า นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการอ่านเพิ่มคำได้ ก่อนการวิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบความสามารถการอ่าน คำที่นักเรียนอ่านเพิ่มคำ ได้แก่ คำว่า มา เป็น ให้ มา, โรงเรียน เป็น ให้โรงเรียน, เวลา เป็น แล้วเวลา คำเหล่านี้เป็นคำที่นักเรียนอ่านได้ สำหรับคำที่นักเรียนจำรูปคำไม่แม่นยำได้แก่ คำว่า นาฬิกา นักเรียนอ่านว่า นา แล้วหยุด จึงอ่านว่า พิกานี๋ย ดังนั้นสาเหตุการอ่านเพิ่มคำของนักเรียน จากผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) และ Eldon (1981) กล่าวไว้ว่า 1) เป็นนิสัยการอ่านของนักเรียนเอง ขาดความระมัดระวังในการอ่าน 2) เป็นคำที่อ่านไม่คล่องหรืออ่านไม่ได้ เมื่อครูรู้สาเหตุแล้วจึงวางแผนการสอนเพื่อแก้ปัญหา กรณีคำศัพท์ใหม่ ผู้วิจัยสอนอ่านและบอกความหมายของคำ (Crawley and Merrit, 2000) สอนอ่านคำคุ้นคาก่อนจะให้อ่านเป็นประโยค หรือการให้ทำแบบฝึกหัดเติมคำโดยใช้คำที่นักเรียนอ่านเพิ่มคำ เป็นคำที่ใช้เดิม (Crawley and Merrit, 2000) การให้อ่านประโยคที่มีคำที่อ่านเพิ่มคำซ้ำ (บันลือ พฤษะวัน, 2522) เพื่อให้นักเรียนเพิ่มความระมัดระวังในการอ่านมากขึ้น วิธีการสอนต่างๆ ที่ทำให้นักเรียนรู้จักคำ เป็นการใช้เทคนิคหลากหลายในการสอนนักเรียนสมาธิสั้น (Bender, 1997) และการสอนซ้ำ ๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนสมาธิสั้น (Rief, 1993)

1.4 การแก้ปัญหาการอ่านไม่ชัด

หลังการวิจัย พบว่า นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการอ่านไม่ชัดได้ในเรื่อง คำควบกล้ำ ร ล และคำที่มี ซ เป็นพยัญชนะต้น กรณีคำควบกล้ำ ร ล นั้น ผู้วิจัยได้เพิ่มเวลาและวิธีการฝึกการออกเสียงโดยการให้นักเรียนหัดออกเสียง หน่วยคำควบกล้ำก่อนอ่านคำควบกล้ำ เช่น กร ออกเสียงเป็น กรอ, คล ออกเสียงเป็น คลอ แล้วจึง ให้ออกเสียงคำควบกล้ำแบบอ่านสะกดคำ เช่น คำว่า กราบ อ่านเป็น กร-า-กรา-กราบ, คลอง อ่านเป็น คล-อ-คลอ-คลอง (ยุพา บุญทวีสุข, 2536) สำหรับคำที่มี ซ เป็นพยัญชนะต้น เช่น คำว่า ชน ผู้วิจัยอ่านออกเสียงให้ฟัง นักเรียนอ่านตาม นักเรียนอ่านเองแล้ว (บันลือ พฤษะวัน, 2522) ให้ทำแบบฝึกหัด ปรากฏว่านักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ชัดเจน สำหรับ การอ่านคำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้น นักเรียนอ่านออกเสียงไม่ชัด จากงานวิจัยของ เพ็ญแข สุภิกิตย์ (2526) พบว่า การอ่านออกเสียงตัว ร เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ปัญหาการอ่านออกเสียงตัว ร ไม่ได้สำหรับ นักเรียนสมาธิสั้น เป็นเพราะนักเรียนไม่ได้รับการฝึกมาตั้งแต่ต้น เมื่อผู้วิจัยสอนซ้ำ ๆ และเพิ่มวิธีการแก้ปัญหาปรากฏว่า นักเรียนเริ่มมีอาการเครียด ผู้วิจัยจึงหยุดสอน เนื่องจากเด็กสมาธิสั้นจะรู้สึกทุกข์ทรมานจากการต้องใส่ใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเวลานาน ซึ่งเขาไม่สามารถทำได้ (Alban-Metcalf, 2001)) ผลการแก้ปัญหาการอ่านไม่ชัดจึงเป็นไปตามศักยภาพของเด็ก

1.5 การแก้ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก

จากการวิจัย พบว่า ปัญหาการอ่านตะกุกตะกักของนักเรียนลดลง ก่อนการวิจัย นักเรียนมีปัญหาการอ่านตะกุกตะกักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.31 หลังการวิจัย นักเรียนมีปัญหาการอ่านตะกุกตะกักลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.92 ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก บันลือ พฤษะวัน (2522) กล่าวว่า เป็นลักษณะการอ่านซ้ำคำ เพราะสะกดคำหน้าที่จะอ่านต่อไป เกิดความไม่มั่นใจที่จะออกเสียง และใช้วิธีซ้ำคำเพื่อระลึกหรือจำรูปคำไม่ได้ สะกดตัวไม่ถูก หรือไม่เข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ ผู้วิจัยศึกษาปัญหาการอ่านตะกุกตะกักของนักเรียนสมาธิสั้น แล้วพบว่าสาเหตุที่นักเรียนอ่านตะกุกตะกักเกิดจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นและนิสัยการอ่านของนักเรียนเองด้วย ถึงแม้ว่าคำที่อยู่ต่อจากคำที่อ่านตะกุกตะกักเป็นคำที่อ่านได้ เช่น คำว่า หมา อ่านซ้ำคำที่อยู่ถัดมาคือ ป่าซึ่งเป็นคำที่นักเรียนอ่านได้ ดังนั้นการฝึกฝนบ่อย ๆ เป็นสิ่งจำเป็น จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการอ่านมากขึ้น

2. ผลที่ได้ระหว่างการทดลองใช้โปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติโดยการทดสอบนักเรียนสมาธิสั้นเป็นระยะ ๆ หลังจากสอนการแก้ปัญหาการอ่านแต่ละประเภท สอดคล้องกับสุขุมพร เคาโพบูลย์ (2543) กล่าวว่า ให้ประเมินความสามารถของเด็กเป็นระยะ ๆ การทดสอบนักเรียนสมาธิสั้นระหว่างการวิจัย พบว่า หลังจากสอนการแก้ปัญหาการข้ามคำ การอ่านเป็นคำอื่น และการอ่านเพิ่มคำแล้ว นักเรียนไม่มีปัญหาการอ่านดังกล่าว แต่หลังจากสอนการแก้ปัญหาการอ่านตะกุกตะกักและปัญหาการอ่านไม่ชัดแล้ว นักเรียนสมาธิสั้นยังมีปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก สำหรับปัญหาการอ่านไม่ชัด นักเรียนไม่มีปัญหาการอ่านไม่ชัดกรณีคำควบกล้ำ ร ล และคำที่มี ษ เป็นพยัญชนะต้น แต่กรณีคำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้นนักเรียนสมาธิสั้นก็ยังมีปัญหาการอ่าน ดังนั้นระหว่างการสอนเรื่องการแก้ปัญหาการอ่านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การแก้ปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก การอ่านไม่ชัด พบว่านักเรียนสมาธิสั้นมีปัญหาการอ่านดังกล่าวด้วย ผู้วิจัยได้บอกให้นักเรียนแก้ไข กรณีการอ่านตะกุกตะกัก ให้นักเรียนอ่านใหม่ทั้งประโยค รวมทั้งคำที่อ่านไม่ได้ ถ้ายังอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนอ่านประโยคก่อนหน้า และประโยคที่มีคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้ และ ให้นักเรียนอ่านประโยคแบบแซนวิช คือ การอ่านประโยคก่อน หลัง และ ประโยคที่มีคำที่อ่านไม่ได้ (Crawley and Merrit, 2000) สำหรับคำที่มี ร เป็นพยัญชนะต้นนั้น ผู้วิจัยอ่านออกเสียง ให้นักเรียนฟังและดูปากผู้วิจัยแล้วให้ออกเสียงตามหลาย ๆ ครั้ง (บันลือ พฤษะวัน, 2522) นักเรียนไม่สามารถทำได้ เนื่องจากนักเรียนสมาธิสั้นเครียดง่ายและไม่ควรสอนสิ่งที่นักเรียนทำไม่ได้ (ผดุง อารยะวิญญู, 2539) และ Alban-Metcalfe (2001) กล่าวว่า ใ้ว่า การสอนต้องตระหนักถึงการพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียน ดังนั้นผลของการแก้ปัญหาการอ่านดังกล่าวระหว่างการทดลองและหลังการทดลองสอดคล้องกัน

ข้อสังเกตจากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียนปกติ มีข้อสังเกตจากการวิจัย ดังนี้

1. แบบทดสอบความสามารถการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการทดลอง สร้างจากการคัดเลือกบทอ่านในหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากนักเรียนสมาธิสั้นที่เป็นตัวอย่างรายกรณีมีปัญหาการเรียนรู้เรื่องการอ่าน จึงต้องให้นักเรียนอ่านบทอ่านต่ำกว่าระดับที่เรียน เมื่อพบว่านักเรียนสมาธิสั้นมีปัญหาการอ่าน ก็นำคำนั้นมาสอนอ่านก่อนที่จะสอนอ่านคำที่ตรงกับระดับชั้นที่เรียน สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวไว้ว่า ในการสอนอ่าน ควรเรียงคำจากง่ายไปหายาก และ Alhan-Metcalf (2001) กล่าวว่า ให้วางแผนการสอนอย่างมีระบบ สอนจากเรื่องง่ายไปเรื่องยาก

2. งานวิจัยนี้ทำในเวลาเรียน ผู้วิจัยต้องสอนทั้งเด็กปกติและเด็กสมาธิสั้น โดยการสอนนักเรียนปกติแล้วจึงสอนนักเรียนสมาธิสั้นซึ่งใช้เวลา 20 นาทีต่อการสอน 1 ครั้ง นักเรียนปกติบางคนก็ต้องการให้ผู้วิจัยสอนเป็นการส่วนตัวเช่นเดียวกับนักเรียนสมาธิสั้นห้องเรียนที่ผู้วิจัยทำการทดลองมีนักเรียนทั้งหมด 26 คน นับว่าไม่มากเกินไป ทำให้สามารถดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง ดังนั้นจำนวนนักเรียน เป็นสิ่งจำเป็นถ้าในห้องเรียนมีเด็กสมาธิสั้นด้วย สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวไว้ว่า ลดสัดส่วนระหว่างครูกับเด็ก ให้เหลือนักเรียนน้อย ๆ

3. การกำหนดกฎการเรียนร่วมเป็นสิ่งจำเป็น ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2539) กล่าวว่า ครูที่สอนเด็กเรียนร่วมนอกจากจะทราบวิธีปฏิบัติต่อเด็กทั่วไปแล้วยังควรรู้วิธีสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย เมื่อเริ่มทดลองสอนชั่วโมงแรก ๆ ขณะที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนสมาธิสั้น นักเรียนปกติออกมาหาผู้วิจัยตามประสาเด็ก ๆ ที่เห็นครูสนใจนักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษไม่ได้ ชั่วโมงต่อมาผู้วิจัยจึงต้องทำการตกลงกับนักเรียนปกติว่า ขณะที่ผู้วิจัยสอนนักเรียนสมาธิสั้น ไม่ให้นักเรียนออกมาหาครู เมื่อครูสอนนักเรียนสมาธิสั้นเสร็จแล้ว จึงออกมาหาครูได้และครูเดินดูการทำงาน ofนักเรียนปกติและเรียกเด็กปกติที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษออกมาสอนเป็นการส่วนตัว นักเรียนปกติปฏิบัติตามข้อตกลง เป็นการฝึกให้นักเรียนปกติเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับเด็กพิเศษ

4. การจัดหาเพื่อนที่เรียนดี ความประพฤตินดี นั่งใกล้และช่วยสอนนักเรียนสมาธิสั้น ก่อนและหลังมาเรียนกับผู้วิจัยทำให้นักเรียนสมาธิสั้นทำงานได้เท่ากับนักเรียนปกติ และเป็นการฝึกให้นักเรียนปกติได้รู้จักการช่วยเหลือเพื่อน สำหรับนักเรียนสมาธิสั้นเองได้ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับ วินัดดา ปิยะศิลป์ (2542), สันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2546), และ Rief (1993) กล่าวว่า ให้นักเรียนที่เรียนดี มีสมาธินั่งใกล้นักเรียนสมาธิสั้น เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนสมาธิสั้น และคอยช่วยเหลือ

5. การเสริมแรงสำหรับนักเรียนสมาธิสั้นทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2542), สยามพร เต ไพบูลย์ (2543), และศันสนีย์ ฉัตรอุปต์, (2546) กล่าวว่า ให้แรงเสริมเด็กอย่างต่อเนื่อง เมื่อเด็กมีพฤติกรรมดี ผู้วิจัยให้ สติกเกอร์ ดินสอ ขนมห ผัดเปลี่ยนกันเป็นสิ่งเสริมแรง และกล่าวชมเชยนักเรียนหลังจากสอนอ่านแล้วทุกครั้ง นักเรียนมี อารมณ์ดีใจทุกครั้งที่มีผู้วิจัยเรียกมาอ่านและสังเกต ความดังของเสียงของนักเรียนขณะอ่านจะดังมากขึ้นๆ เนื่องจากนักเรียนมีความมั่นใจมากขึ้น และนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็น พฤติกรรมเช่นนี้ผู้วิจัยไม่พบเมื่อเข้ามาสอนนักเรียนในช่วงแรก ๆ

6. การจัดสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนสมาธิสั้นเป็นการช่วยให้นักเรียนมีความใส่ใจในการเรียน ดังที่ วินัดดา ปิยะศิลป์ (2542), และศันสนีย์ ฉัตรอุปต์ (2546) กล่าวว่า ห้องเรียนควรอยู่ใน บริเวณที่เงียบ ไม่มีเสียง หรือสิ่งรบกวนใด ๆ ให้เด็กนั่งอยู่แถวหน้าใกล้กับครู ไม่ควรให้นั่งใกล้ กับหน้าต่าง หรือประตู เพราะจะทำให้วอกแวกง่าย โด๊ะของผู้วิจัยอยู่ริมหน้าต่าง เมื่อนักเรียนมา อ่านกับผู้วิจัยหลังจากอ่านเสร็จแล้วผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนลุกขึ้นยืนมองออกไปนอกหน้าต่าง และขณะที่อ่านเมื่อมีใครเดินผ่านที่ประตู นักเรียนหันไปมองตาม เมื่อเพื่อน ๆ ในห้องทำของตกลง พื้นเสียงดังแม้เพียงเล็กน้อย นักเรียนหันมองตามเสียงทันที ผู้วิจัยต้องคอยเรียกชื่อนักเรียนบ่อยๆ เพื่อเป็นการแสดงว่ายังสนใจนักเรียนอยู่ สอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวไว้ว่า ครูเรียก ชื่อนักเรียนบ่อย ๆ เพื่อเป็นการแสดงว่าเด็กยังอยู่ในสายตาของครู

7. การที่ครูปกติ ดังเช่น ผู้วิจัยสามารถสอนทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนสมาธิสั้นได้เป็น ความสามารถในการควบคุมชั้นเรียนได้ สอดคล้องกับ สยามพร เต ไพบูลย์ (2543) กล่าวว่า ครู ควรมีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ในห้องเรียน ทำให้ครูประจำชั้นห้องอื่นที่มีการเรียน ร่วมต้องการให้ผู้วิจัยไปสอนด้วย ผู้วิจัยได้จึงได้ชี้แจงให้เข้าใจ เมื่อสิ้นสุดการทดลองนักเรียน ต้องการให้ผู้วิจัยอยู่สอนต่อ ผู้วิจัยจึงได้ชี้แจงเหตุผล นั่นเป็นการแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการ เรียนรู้ที่ใช้สอนนักเรียนปกติและนักเรียนสมาธิสั้น มีการวางแผนการสอนเป็น อย่างดี มีกิจกรรม การเรียนรู้ที่น่าสนใจ จึงทำให้นักเรียนปกติและนักเรียนสมาธิสั้นเรียนด้วยความตั้งใจ

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้ มี 2 ประการ ดังนี้

1 ก่อนที่ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะนำงานวิจัยนี้ไปใช้ ควรทำการศึกษาการ แก้ปัญหาการอ่านแต่ละประเภททั้ง 12 ประเภท ตามกรอบการแก้ปัญหาให้เข้าใจ

2 แบบฝึกหัดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการอ่านบางประเภท ผู้สอนอาจต้องคิดแปลงให้ ตรงกับระดับชั้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป ดังนี้

ควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนปกติโดยการสร้างโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่าน เพื่อให้ผู้สอนทำการแก้ปัญหาการอ่านของนักเรียนอย่างมีระบบ และติดตามผลได้อย่างต่อเนื่อง